

Bryssel 2.5.2017
SWD(2017) 156 final

KOMISSION YKSIKÖIDEN VALMISTELUASIAKIRJA

Euroopan rakenne- ja investointirahastoista saaduilla varoilla perustettujen rahoitusvälineiden valtiontukea koskevat ohjeet ohjelmakaudelle 2014-2020

VASTUUVAPAUCLAUSEKE

Tämä on komission yksiköiden laatima valmisteluasiakirja. Siinä annetaan sovellettavaan EU:n lainsäädäntöön perustuvia teknisiä ohjeita Euroopan rakenne- ja investointirahastojen seurantaan, valvontaan tai täytäntöönpanoon osallistuville kollegoille ja tahoille tätä alaa koskevien EU:n sääntöjen tulkintaa ja soveltamista varten. Valmisteluasiakirjan tavoitteena on selittää ja tulkita kyseisiä sääntöjä ohjelmien täytäntöönpanon helpottamiseksi ja hyvien käytäntöjen edistämiseksi. Näillä ohjeilla ei kuitenkaan rajoiteta unionin tuomioistuimen ja yleisen tuomioistuimen tulkintoja eikä komission päätöksiä.

Sisällysluettelo

1.	TAUSTA	4
2.	VALTIONTUKI RAHOITUSVÄLINEIDEN ERI TASOILLA	4
3.	VALTIONTUKI RAHOITUSVÄLINEISSÄ.....	5
3.1.	Valtion varat ja valtion toimenpiteeksi katsominen.....	6
3.1.1.	<i>ERI-rahastot</i>	<i>6</i>
3.1.2.	<i>Muut EU:n rahastot ja ERI-rahastot, joita unioni hallinnoi suoraan tai välillisesti</i>	<i>7</i>
3.1.3.	<i>ERI-rahastoista tulevat osuudet EU:n rahastoissa, joita unioni hallinnoi suoraan tai välillisesti</i>	<i>8</i>
3.1.4.	<i>EIP-ryhmän omat varat.....</i>	<i>8</i>
3.1.5.	<i>Euroopan strategisten investointien rahaston (ESIR) takauksella katetut EIP-ryhmän omat varat</i>	<i>9</i>
3.1.6.	<i>Valtiontuen arviointitarve valtion varoja koskevan kriteerin osalta varojen lajin mukaan 10</i>	
3.2.	Rahoitusvälineisiin osallistuvat yritykset	11
3.3.	Etu.....	11
3.4.	Kilpailun vääristyminen ja vaikutus jäsenvaltioiden väliseen kauppaan / vähämerkityksinen tuki	13
4.	POIKKEUKSET ILMOITUSVELVOLLISUUDESTA	15
5.	KÄYTTÖVALMIIT RAHOITUSVÄLINEET	16
6.	TAPAUKSET, JOISSA VALTIONTUKI-ILMOITUS ON TEHTÄVÄ	17

1. TAUSTA

Valtiontukisääntöjen noudattaminen on ratkaisevan tärkeää toimivien sisämarkkinoiden säilyttämiseksi. Valtiontukisääntöjen soveltaminen kannustaa taloudelliseen tehokkuuteen ja estää sen, että julkinen tuki vääristäisi kohtuuttomasti kilpailua, mikä olisi koko unionin etujen vastaista. Valtiontuki on tärkeä väline tasavertaisten toimintaedellytysten luomiseksi kaikille yrityksille. Sen vuoksi on tarpeen, että jäsenvaltiot varmistavat valtiontukisääntöjen noudattamisen myöntäessään tukea rahoitusvälineillä, jotka rahoitetaan (osittain) Euroopan rakenne- ja investointirahastoista.

Rahoitusvälineitä koskevien valtiontukisääntöjen merkityksestä muistutetaan useissa yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen¹ IV osaston säännöksissä, erityisesti sen 6, 37, 38, 42 ja 44 artiklassa. Valtiontukikysymyksiin on kiinnitettävä erityistä huomiota seuraavista syistä:

- Valtiontuen säädöskehys muuttui huomattavasti kaudella 2013/2014, jolloin lisättiin mahdollisuuksia varmistaa valtiontuen soveltuvuus.
- Valtiontukea voidaan käyttää rahoitusvälineiden eri tasoilla, myös rahastonhoitajien ja yhteissijoittajien tasolla. Kaikki asiaankuuluvat sidosryhmät eivät välttämättä ole tietoisia eri tasoilla mahdollisesti käytettävistä valtiontuista ja siitä, että valtiontukisääntöjen noudattaminen on varmistettava kaikilla näillä tasoilla.
- Rahastonhoitajat ja sijoittajat (rahoituslaitokset, liikepankit) ovat harvoin erityisen perehtyneitä valtiontukisääntöihin.
- Yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen mukaan rahoitusvälineitä voidaan käyttää kaikkien temaattisten tavoitteiden toteuttamiseen. Komissio tarjoaa tietyille aloille niin kutsuttuja käyttövalmiita rahoitusvälineitä, joiden osalta valtiontukisääntöjen noudattaminen on jo tarkistettu.

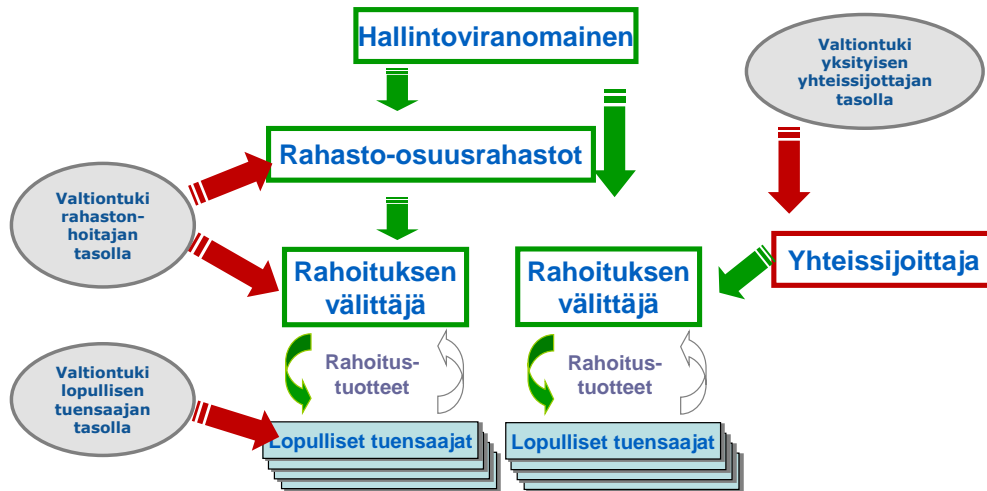
Tämän valmisteluasiakirjan **tarkoituksena** on helpottaa valtiontukisääntöjen soveltamista rahoitusvälineiden alalla ja esittää erilaisia mahdollisuuksia varmistaa, että valtiontukisääntöjä noudatetaan.

2. VALTIONTUKI RAHOITUSVÄLINEIDEN ERI TASOILLA

Rahoitusvälineet ovat usein rakenteeltaan monikerroksisia, millä pyritään kannustamaan talouden toimijoita (**sijoittajia**) tarjoamaan rahoitusta **lopullisille tuensajille**. Tämä voi olla valtiontukea sijoittajille ja/tai lopullisille tuensajille, jolloin valtiontukisääntöjä on noudatettava. Rahoitusvälineisiin voi lisäksi liittyä yksi tai useampi **rahoitusvälineen täytäntöönpanosta vastaava elin** (esim. rahoituksen välittäjät), joka voi myös olla valtiontuen saaja, jolloin siihen sovelletaan valtiontukisääntöjä.

Rahoitustuki voi rahoitusvälineen rakenteen perusteella olla valtiontukea kaikilla kolmella mainitulla tasolla toimiville yrityksille, vaikka jäsenvaltion viranomaisen (esim. yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen mukaisen hallintoviranomaisen) aikomuksena olisikin hyödyttää vain lopullisia tuensajia. Valtiontukisääntöjen noudattaminen on varmistettava kaikilla täytäntöönpanoon osallistuvilla tasoilla.

¹ Asetus (EU) N:o 1303/2013, EUVL L 347, 20.12.2013, s. 320.

Komission tiedonannossa valtiontuen käsitteestä² annetaan valtiontukea koskevat yksityiskohtaiset ohjeet, jotka soveltuvat myös rahoitusvälineisiin. Tiedonanto sisältää lisäksi yleisiä selityksiä ja esimerkkejä.

3. VALTIONTUKI RAHOITUSVÄLINEISSÄ

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT-sopimus) 107 artiklan 1 kohdan mukaan jäsenvaltion myöntämä taikka valtion varoista muodossa tai toisessa myönnetty tuki, joka vääristää tai uhkaa vääristää kilpailua suosimalla jotakin yritystä tai tuotannonalaa, on valtiontukea siltä osin kuin se vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.³

SEUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohdan mukaan valtiontukea koskevat seuraavat vaatimukset⁴:

- tuki rahoitetaan valtion varoista, ja tukitoimenpide katsotaan valtion toteuttamaksi
- tuensaaja on yritys
- tuki suosii yritystä, eli tuesta koituu etua yritykselle
- tuki vääristää kilpailua ja vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

SEUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun valtiontuen olemassaolon ehdot ovat kumulatiivisia. Näin ollen tuki on valtiontukea vain, jos kaikki ehdot täyttyvät. Siksi julkinen tuki ei ole valtiontukea, jos yksikin ehdoista jää täyttymättä. Ehtojen täytyminen on tarkistettava kaikilla kolmella edellä mainitulla tasolla. Mainittuja valtiontuen olemassaolon ehtoja käsitellään yksityiskohtaisemmin näiden ohjeiden seuraavissa osissa.

² Komission tiedonanto Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitetusta valtiontuen käsitteestä, EUVL C 262, 19.7.2016, s. 1. Ks. erityisesti 60 kohta.

³ Euroopan maaseudun kehittämisen maatalousrahastoon (maaseuturahasto) ja Euroopan meri- ja kalatalousrahastoon (EMKR) sovelletaan erityisiä valtiontukisääntöjä (ks. asetuksen (EU) N:o 508/2014 8 artiklan 2 kohta, EUVL L 149, 20.5.2014, s. 1 (EMKR-asetus), ja asetuksen (EU) N:o 1305/2013 81 artiklan 2 kohta, EUVL L 347, 20.12.2013, s. 487, (maaseuturahastoasetus).

⁴ SEUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohta sisältää myös lisävaatimuksia, kuten tukitoimenpiteen valikoivuus. Euroopan rakenne- ja investointirahastoista tuetut rahoitusvälineet täyttävät tavallisesti muut SEUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa esitetyt ehdot, joten niitä ei erikseen käsitellä näissä ohjeissa.

3.1. Valtion varat ja valtion toimenpiteeksi katsominen⁵

Tuen myöntäminen suoraan tai välillisesti valtion varoista ja tämän katsominen valtion toimenpiteeksi ovat SEUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen valtiontuen olemassaolon ehtoja. Niitä tarkastellaan usein yhdessä, kun toimenpidettä arvioidaan SEUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohdan mukaisesti, sillä ne molemmat liittyvät kyseessä olevan tuen julkiseen alkuperään.

EU:n jäsenvaltioiden kansalliset julkiset varat ovat SEUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja valtion varoja. Myös unionin talousarviosta peräisin olevat varat katsotaan valtion varoiksi (ja niiden käyttö valtion toimenpiteeksi), jos kansalliset viranomaiset voivat päättää, miten kyseisiä varoja käytetään.

Jos unionin varoja sen sijaan hallinnoi suoraan tai välillisesti unioni (tai jokin kansainvälinen instituutio) eikä kansallisilla viranomaisilla ole oikeutta päättää niiden käytöstä, varoja ei katsota valtion varoiksi eikä niiden käyttöä valtion toimenpiteeksi.

3.1.1. ERI-rahastot⁶

Valtaosaa koheesiopolitiikan kannalta merkittävistä ERI-rahastoista hallinnoidaan yhteistyössä (jaettu hallinnointi)⁷. Jaetussa hallinnoinnissa jäsenvaltiot saavat tavallisesti⁸ päättää rahoituksen käytöstä ja tuen saajista. Tämän päätösvallan vuoksi ERI-rahastot ja kansallinen julkinen (yhteis)rahoitus katsotaan SEUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuiksi valtion varoiksi ja niiden käyttö valtion toimenpiteeksi. Tulkinta pysyy samana myös siinä tapauksessa, että kansalliset viranomaiset antavat rahoitusvälineiden täytäntöönpanon sopimusten perusteella Euroopan investointipankkiryhmän (EIP-ryhmän) tai minkä tahansa muun yhteisön tehtäväksi.

Näin ollen jos ERI-rahastoista myönnettyä rahoitusta ja kansallista julkista (yhteis)rahoitusta hallinnoidaan yhteistyössä ja rahoitukseen osallistuvilla jäsenvaltioilla on oikeus päättää kyseisten varojen käytöstä, varat katsotaan valtioneuvoston päätöksissä tarkoitetuiksi valtion varoiksi ja niiden käyttö valtion toimenpiteeksi. Tämä merkitsee myös sitä, että rahoitusvälineisiin, joita hallinnoidaan hallintoviranomaisen toimesta tai sen vastuulla (yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 38 artiklan 1 kohdan b alakohta) sovelletaan valtioneuvoston päätöksiä.

Esimerkki:

Hallintoviranomainen käyttää Euroopan aluekehitysrahaston (EAKR)⁹ varoja aloittelevia pk-yrityksiä tukevan rahaston perustamiseen. EAKR-varoja hallinnoidaan yhteistyössä.

Yhteistyössä hallinnoitavat EAKR-varat katsotaan valtion varoiksi. Jos kaikki muut SEUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohdan mukaiset valtiontuen käsitteen perusteet

⁵ Lisäohjeita toimenpiteen johtumisesta valtiosta on valtiontuen käsitteestä annetun tiedonannon 3 jaksossa.

⁶ Euroopan rakenne- ja investointirahastot, ks. yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 1 artiklan 1 kohta.

⁷ Asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 59 artikla, EUVL L 298, 26.10.2012, s. 1 (varainhoitoasetus).

⁸ Katso poikkeukset jäljempänä kohdassa 3.1.3.

⁹ Asetus (EU) N:o 1301/2013, EUVL L 347, 20.12.2013, s. 289.

täyttyvät, toiminnassa on noudatettava valtioneuvoston päätöksiä. Päätösten noudattaminen on varmistettava rahaston hallinnan, sijoittajien ja lopullisten tuensaajien tasolla.

Asetuksen (EU) N:o 1305/2013 (maaseuturahastoasetus) puitteissa toteutettavien rahoitusvälineiden yhteydessä **maatalouden alkutuotantoon** sovelletaan erityisiä valtioneuvoston päätöksiä. Maaseuturahastoasetuksen 81 artiklan 2 kohdan nojalla maatalouden alkutuotantoon (liitteessä I tarkoitettut tuotteet) ei sovelleta valtioneuvoston päätöksiä SEUT-sopimuksen 42 artiklan mukaisesti. Maaseuturahaston puitteissa toteutettavilla rahoitusvälineillä tuetun liitteeseen I kuulumattomien tuotteiden tuotannon on kuitenkin noudatettava yleisiä valtioneuvoston päätöksiä.

Jos maataloustuotantoa tuetaan muusta kuin maaseuturahastosta rahoitetuilla rahoitusvälineillä, valtioneuvoston päätös on noudatettava, jollei muualla toisin säädetä.

Kalastuksen ja vesiviljelyn alalla kalastukseen liittyvään Euroopan meri- ja kalatalousrahaston (EMKR) rahoitukseen ei tietyissä tapauksissa SEUT-sopimuksen 42 artiklan ja EMKR-asetuksen 8 artiklan mukaisesti sovelleta valtioneuvoston päätöksiä. EMKR-asetuksen 8 artiklan mukaan maksuja, jotka jäsenvaltiot suorittavat EMKR-asetuksen (EU) N:o 508/2014 mukaisesti EMKR:n osarahoituksena, ei pääsääntöisesti katsota valtiontueksi.

3.1.2. Muut EU:n rahastot ja ERI-rahastot, joita unioni hallinnoi suoraan tai välillisesti¹⁰

Sellaista suoraan tai välillisesti hallinnoitua unionin rahoitusta ei katsota valtion varoiksi, jonka toteuttaa mikä tahansa valtuutettu yhteisö, mukaan lukien EIP-ryhmä (sekä EIP että EIR), Euroopan komission (tai jonkin muun EU:n toimielimen tai yksikön) toimeksiannosta ja jonka käytöstä kansalliset viranomaiset eivät siten päättä. Tällaista rahoitusta ei katsota valtion toimenpiteeksi eikä siten valtiontueksi.

On kuitenkin huomattava, että varainhoitoasetuksessa (EU, EURATOM) 966/2012 säädetään, että unionin rahoitusvälineet eivät saa vääristää kilpailua ja niiden on oltava valtioneuvoston päätösten mukaisia¹¹. Unionin rahoitusvälineitä, myös valtuutettujen yhteisöjen kanssa tehtäviä sopimuksia, sääntelevä oikeudellinen kehys on laadittu komissiossa siten, että voidaan varmistaa yhdenmukaisuus valtioneuvoston päätösten kanssa. Rahoitusvälineet on suunniteltava valtioneuvoston päätösten mukaisiksi.

Esimerkki:

Euroopan investointipankki perustaa komission pyynnöstä rahaston Horisontti 2020 -puiteohjelmasta¹² saaduilla varoilla. Horisontti 2020 -puiteohjelmasta saadut varat ovat unionin varoja, ja EIP hallinnoi tätä rahastoa niin sanotun välillisen hallinnoinnin mallin mukaisesti.

Horisontti 2020 -puiteohjelmasta saatuja varoja ei katsota valtion varoiksi. Siksi rahastoa, joka on rahoitettu vain kyseisillä varoilla, ei katsota valtiontueksi.

¹⁰ Yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 4 artiklan 7 kohdassa mainitaan unionin varat, joita ei hallinnoida yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa.

¹¹ Varainhoitoasetuksen 140 artiklan 2 kohdan c alakohta.

¹² Horisontti 2020 -puiteohjelma perustuu asetukseen (EU) N:o 1291/2013, EUVL L 347, 20.12.2013, s. 104 (Horisontti 2020 -asetus).

Varainhoitoasetuksessa (ja Horisontti 2020 -asetuksen johdanto-osan 42 kappaleessa) säädetään kuitenkin, että valtiontukisääntöjä on noudatettava. Rahaston perustamista koskevien komission vahvistamien sääntöjen ja niiden täytäntöönpanon on siten noudatettava valtiontukisääntöjä.

Komissio laati Horisontti 2020 -puiteohjelmaa koskevan asetuksen ja ohjelman täytäntöönpanosäännöt, erityisesti valtuutus sopimuksen ja sijoituksen alustavat ehdot, valtiontukisääntöjen mukaisiksi. Myös Horisontti 2020 -rahaston perustamisedotukset tarkistetaan sen osalta, noudattavatko ne Horisontti 2020 -puiteohjelman sääntöjä.

Jos Horisontti 2020 -puiteohjelmasta saaduilla varoilla perustettua rahastoa rahoitetaan myös muista julkisista varoista (kansallisista julkisista varoista tai ERI-rahastojen varoista), kyseinen osuus rahoituksesta saatetaan katsoa valtion varoiksi ja näiden varojen käyttö valtion toimenpiteeksi vain, jos rahoitukseen osallistuvilla jäsenvaltioilla on oikeus päättää kyseisten varojen käytöstä. Kyseisille rahoitusosuuksille on tehtävä lisäksi valtiontukitarkistus, jos kaikki muutkin SEUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitetut valtiontuen olemassaolon ehdot täyttyvät.

3.1.3. *ERI-rahastoista tulevat osuudet EU:n rahastoissa, joita unioni hallinnoi suoraan tai välillisesti*

Jäsenvaltiot voivat yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 38 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaan osoittaa ERI-rahastoista rahoitusosuuksia unionin tasolla perustettuihin rahoitusvälineisiin (joita unioni hallinnoi suoraan tai välillisesti). Tällaisia rahoitusosuuksia ei katsota valtion varoiksi eikä niiden käyttöä valtion toimenpiteeksi, mikäli rahoitukseen osallistuva jäsenvaltio ei aseta kyseisten ERI-rahastoista saatujen varojen käytölle mitään ehtoja lukuun ottamatta toimenpideohjelmaan määritettyä ehtoa, jonka mukaan ERI-rahastoista tulevat osuudet on sijoitettava rahoitukseen osallistuvan jäsenvaltion alueelle. Tämä ehto ei tekisi varojen käytöstä kyseisen jäsenvaltion toimenpidettä, koska ERI-rahastojen varoja jaetaan jäsenvaltioille sellaisten unionin sääntöjen mukaisesti, joissa on jo määritetty, minkä jäsenvaltion alueelle kyseiset varat tulee sijoittaa¹³.

Mikäli ERI-rahastoista tulevat osuudet täyttävät edellä mainitut ehdot, niitä ei katsota SEUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuksi valtiontueksi. Tällöin niiden käytössä ei myöskään tarvitse noudattaa valtiontukisääntöjä. Kun sen sijaan otetaan huomioon, että EU:n tason rahoitusvälineiden tulee olla valtiontukisääntöjen mukaisia, kuten edellä kohdassa 3.1.2 todetaan, komissio varmistaa jo rahoitusvälineen rakennetta suunnitellessaan sen, että niin unionin varat kuin niiden lisäksi ERI-rahastoista saadut varat ovat valtiontukisääntöjen mukaisia.

3.1.4. *EIP-ryhmän omat varat*

EIP-ryhmän (sekä EIP että EIR) omat varat, jotka se sijoittaa omalla riskillään, katsotaan valtiontukisääntöissä luonteeltaan yksityiseksi rahoitukseksi, eivätkä ne ole SEUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua valtiontukea. Tämä merkitsee myös sitä, että EIP:n ja EIR:n omia varoja, jotka ne sijoittavat *kokonaan* omalla riskillään, ei oteta

¹³ Yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen 70 artikla velvoittaa jäsenvaltiot tukemaan toimia tietyllä ohjelma-alueella. Myönnettävien varojen jäsenvaltiokohtainen jakauma määräytyy yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen liitteessä VII olevalla ja komission täytäntöönpanopäätöksessä 2014/190/EU esitetyllä menettelyllä.

huomioon vähämerkityksisen tuen enimmäismäärän, ilmoituskynnysarvojen tai tuki-intensiteettien laskennassa.

Jos jäsenvaltiot kuitenkin tarjoavat takauksia tai muuta tukea EIP-ryhmälle, se ei sijoita varoja *kokonaan* omalla riskillään. Tällöin EIP-ryhmän sijoittamia varoja ei voida katsoa valtioneuvoston politiikassa tarkoitettulla tavalla luonteeltaan yksityisiksi. Lisäksi tällaiset takaukset sisältävät valtion varoja ja niiden hyödyntäminen katsotaan valtion toimenpiteeksi, joten varoja käytettäessä on noudatettava valtioneuvoston sääntöjä.

Esimerkki:

Tilanne A: EIP on perustamassa rahastoa omilla varoillaan ilman minkäänlaista tukea (esimerkiksi takauksia) jäsenvaltioilta tai unionin varoista. EIP:n varat katsotaan yksityisiksi varoiksi. Siksi niihin ei sovelleta valtioneuvoston sääntöjä.

Tilanne B: EIP saa kansallista julkista tukea ja/tai tukea ERI-rahastoista, esimerkiksi takauksen, joka kattaa (osittain) uusiin myönnettäviin lainoihin liittyvän EIP:n riskin. Tällaisessa tapauksessa EIP:n sijoittamia varoja ei katsota valtioneuvoston valvonnan kannalta yksityisiksi. Jos myös muut valtioneuvoston olemassaolon ehdot täyttyvät, julkisen takauksen on noudatettava valtioneuvoston sääntöjä (koska se rahoitetaan valtion varoista ja sen hyödyntäminen katsotaan valtion toimenpiteeksi).

3.1.5. Euroopan strategisten investointien rahaston (ESIR) takauksella katetut EIP-ryhmän omat varat¹⁴

ESIR-tukea ei katsota valtion varoiksi, eikä se siten ole valtioneuvoston tukea. ESIR-varat eivät myöskään kuulu varainhoitoasetuksen soveltamisalaan. Siksi varainhoitoasetuksen 140 artiklan 2 kohdan c alakohdan mukaista valtioneuvoston sääntöjen noudattamista koskevaa vaatimusta ei sovelleta. Näin ollen ESIR-takauksella katettujen EIP-ryhmän omien varojen käyttö ei edellytä valtioneuvoston valvontaa.

ESIR-varoilla tuettuja hankkeita tai investointijärjestelyjä voidaan yhdistää ERI-rahastoista tai kansallisista julkisista varoista jaettavaan rahoitustukeen (yhteisrahoitus). Tällaiseen lisärahoitukseen sovelletaan valtioneuvoston sääntöjä, kuten edellä kohdassa 3.1.1 selitetään.

ERI-rahastoista saatujen varojen ja ESIR-takauksen yhdistelmän käytöstä on julkaistu erillinen ohje, joka sisältää myös valtioneuvoston tukea koskevia ohjeita¹⁵.

Esimerkki:

EIP perustaa rahaston omilla varoillaan, joille on saatu ESIR-takausta.

Rahaston perustamiseen ja täytäntöönpanoon ei käytetä valtion varoja, eivätkä ne siksi kuulu valtioneuvoston valvonnan piiriin.

Jos rahasto kuitenkin saa lisävaroja ERI-rahastoista tai kansallisista julkisista varoista, tuki katsotaan tältä osin valtion varoiksi. Jos lisäksi muut valtioneuvoston käsitteen ehdot täyttyvät, tuen on noudatettava valtioneuvoston sääntöjä.

¹⁴ Asetus (EU) 2015/1017 Euroopan strategisten investointien rahastosta (ESIR-asetus), EUVL L 169, 1.7.2015, s. 1.

¹⁵ <https://www.fi-compass.eu/publication/ec-regulatory-guidance/new-guidelines-combining-european-structural-and-investment-funds>

On huomattava, että ESIR-takauksella katetut EIP-ryhmän varat eivät ole omalla riskillä sijoitettuja.

Siksi EIP-ryhmän sijoitusta ei tässä tapauksessa voida katsoa valtiontukisääntöjen edellyttämäksi yksityiseksi sijoitukseksi eli EIP-ryhmän omaksi rahoitusosuudeksi, johon ei liity mitään julkista tukea, tai yksityisen sijoittajan rahoitusosuudeksi.

3.1.6. *Valtiontuen arviointitarve valtion varoja koskevan kriteerin osalta varojen lajin mukaan*

Varojen laji				
ERI-rahastojen varat (jaettu hallinnointi)	Kansalliset julkiset varat	Suoraan tai välillisesti hallinnoidut unionin varat (esim. Horisontti 2020 -puiteohjelman, COSME-ohjelman ¹⁶ tai ERI-rahastojen suoraan tai välillisesti hallinnoidut varat, taikka ERI-rahastoista ehdoitta siirretyt varat, ks. kohta 3.1.3)	EIP-ryhmän omat varat (riskiä ei kateta eikä muuta tukea saada unionin varoista tai kansallisista julkisista varoista)	ESIR-takauksella katetut EIP-ryhmän omat varat
Valtion varoja: kyllä Valtiontukisääntöjä noudatettava ¹⁷	Valtion varoja: kyllä Valtiontukisääntöjä noudatettava	Valtion varoja: ei Komissio on varmistanut valtiontukisääntöjen noudattamisen rahoitusvälineen tasolla	Valtion varoja: ei Ei valtiontukea koskevia vaatimuksia	Valtion varoja: ei Ei valtiontukea koskevia vaatimuksia (ks. myös kohta 3.1.5)
Jos käytetään eri lajisten varojen yhdistelmää, valtiontukisääntöjen sovellettavuus on tarkistettava osuuskohtaisesti.				

3.2. Rahoitusvälineisiin osallistuvat yritykset¹⁸

SEUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu valtiontuen käsite edellyttää, että tukea myönnetään yritykselle. Euroopan unionin tuomioistuin on johdonmukaisesti määritellyt yritykset taloudellista toimintaa harjoittaviksi yksiköiksi riippumatta niiden

¹⁶ Asetus (EU) N:o 1287/2013, EUVL L 347, 20.12.2013, s. 33 (COSME-asetus).

¹⁷ Maaseuturahastoon ja EMKR-rahastoon sovelletaan erityisiä valtiontukisääntöjä.

¹⁸ Lisätietoja yrityksen käsitteestä on valtiontuen käsitteestä annetun tiedonannon 2 jaksossa.

oikeudellisesta muodosta ja rahoitustavasta¹⁹. Taloudellista toimintaa on toiminta, jossa tavaroita tai palveluja tarjotaan tietyillä markkinoilla²⁰.

Edellä esitetty yrityksen määritelmä merkitsee sitä, että

- yksikön oikeudellinen muoto ei ole ratkaisevaa (esimerkiksi julkishallintoon kuuluva yksikkö voidaan katsoa yritykseksi)
- sillä ei ole merkitystä, onko yksikön tavoitteena tuottaa voittoa (myös voittoa tavoittelemattomat yksiköt voivat tarjota tavaroita tai palveluja tietyillä markkinoilla)
- yksikön luokittelu yritykseksi liittyy aina tiettyyn toimintaan (yksiköllä voi olla sekä taloudellista että muuta kuin taloudellista toimintaa).

Valtiontuen olemassaolo on tarkistettava kaikkien rahoitusvälineisiin osallistuvien toimijoiden osalta. Siksi kaikkien toimijoiden osalta tulisi selvittää, katsotaanko ne yrityksiksi, jollei valtiontuen olemassaoloa voida sulkea pois muiden SEUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohdan vaatimusten perusteella.

Rahoitusvälineisiin osallistuvat rahastonhoitajat ja sijoittajat katsotaan tavallisesti yrityksiksi, koska ne harjoittavat taloudellista toimintaa²¹. Lopullisten tuensaajien osalta tilanne voi olla toinen, etenkin silloin, kun lopulliset tuensaajat ovat yksityishenkilöitä, jotka eivät harjoita taloudellista toimintaa tai jotka osallistuvat toimintaan, jota ei katsota luonteeltaan taloudelliseksi.

3.3. Etu²²

Yksi valtiontuen olemassaolon kumulatiivisista edellytyksistä on, että toimenpide tuo etua. SEUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu etu on mikä tahansa taloudellinen hyöty, jota yritys ei olisi saanut tavanomaisissa markkinaolosuhteissa, toisin sanoen ilman valtion toimenpidettä²³. Näin ollen edun (ja siten valtiontuen) olemassaolo voidaan sulkea pois, jos viranomaisten toteuttamat liiketoimet ovat tavanomaisten markkinaolosuhteiden mukaisia.

Seuraavat seikat ovat erityisen merkityksellisiä sovellettaessa markkinataloustoimijatestiä rahoitusvälineisiin:

- a) Etua ei koidu (**yhteis**)sijoittajille (eikä kyseessä tällöin ole valtiontuki), jos julkiset ja yksityiset sijoittajat sijoittavat tasavertaisin ehdoin (*pari passu*) tai jos julkiset investoinnit tehdään vertailuanalyysin tai muiden arviointimenetelmien perusteella markkinatalouden periaatteiden mukaisesti.

¹⁹ Yhdistetyt asiat C-180/98–C-184/98, Kok., s. I-6451, 74 kohta.

²⁰ Asia 118/85, Kok., s. 2599, 7 kohta.

²¹ Jos rahastonhoitaja vain hallinnoi rahastoa eikä sijoita siihen omia varojaan, kyseinen rahastonhoitaja voidaan katsoa pelkäsi välineeksi eikä rahastonhoitajaa tällöin katsota SEUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuksi yritykseksi (ks. asia SA.37824, http://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases/254119/254119_1608806_109_2.pdf); ks. myös päätös asiassa SA.36904, 71 kohdan b alakohta: http://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases/256075/256075_1711610_153_2.pdf.

²² Lisätietoja edun käsitteestä on valtiontuen käsitteestä annetun tiedonannon 4 jaksossa.

²³ Asia C-39/94, Kok., s. I-3547, 60 kohta.

Sijoittamisen katsotaan olevan tasavertaista, jos²⁴

- sijoittamisen ehdot ovat samat julkisille ja yksityisille sijoittajille (julkisten ja yksityisten sijoittajien riskit ja tuotot ovat samat ja jos rahoitusrakenne on monikerroksinen, niillä on samassa riskiluokassa sama etuoikeusasema)
- kumpikin toimijaryhmä toimii samanaikaisesti (julkiset ja yksityiset sijoittajat tekevät sijoituksensa saman sijoitustransaktion kautta)
- yksityisen sijoittajan toimenpiteellä on todellista taloudellista merkitystä (riskirahoitussuuntaviivoissa²⁵ yksityisten sijoitusten vähimmäisosuudeksi vahvistetaan 30 prosenttia).

Mikäli sijoitusolosuhteet ovat (sekä sijoittajien että rahoituksen välittäjän tasolla) markkinataloustoimijatestin mukaiset, valtiontuen olemassaoloa lopullisen tuensaajan tasolla ei enää tarvitse riskirahoitussuuntaviivojen 35 kohdan perusteella tarkistaa.

Jos yksityiset yhteissijoittajat voivat rahoitusvälineen avulla tehdä rahoitusinvestointeja yritykseen tai joukkoon yrityksiä samoihin yrityksiin sijoitettavia julkisia sijoittajia edullisemmin ehdoin, kyseiset yksityiset sijoittajat voivat saada etua. Tällainen etu voi toteutua etuoikeutettuna tuottona (tuottoon perustuvat kannustimet) tai julkisiin sijoittajiin verrattuna vähäisempänä altistumisena tappioille (tappioriskiltä suojautuminen) siinä tapauksessa, että perustana olevan transaktion tuotto jää huonoksi. On varmistettava, että tällainen tuki sijoittajille on sääntöjen mukaista.

Joissakin tapauksissa (esim. takauksien yhteydessä tai kun yksityisiä sijoittajia ei ole) markkinaolosuhteita ei voida välittömästi todeta tasavertaisuutta koskevan testin perusteella. Tämä ei kuitenkaan välttämättä merkitse sitä, että julkinen transaktio ei olisi tapahtunut tavanomaisten markkinaolosuhteiden mukaisesti. Tällaisissa tapauksissa markkinaehtojen mukaisuutta voidaan arvioida vertailuanalyysin tai muiden arviointimenetelmien avulla (esim. investoinnin nettonykyarvon määrittämiseksi markkinatalouden yksityisen toimijan näkökulmasta hyväksyttävälle tasolle). Jos transaktion todetaan tapahtuneen markkinaolosuhteiden mukaisesti, sitä ei katsota valtiontueksi.²⁶

- b) **Rahoitusvälineiden täytäntöönpanosta vastaavat elimet, rahastonhoitajat, rahoituksen välittäjät ja rahasto-osuusrahastot** voivat myös olla valtiontuen saajia, jos korvaus niiden palveluista tai rahoitusvälineen täytäntöönpanosta koituneista kuluista on markkinatasoa korkeampi.

On useita tapoja selvittää, ovatko rahoitusvälineiden täytäntöönpanosta vastaaville elimille ja rahastonhoitajille maksettavat korvaukset markkinatason mukaisia. Jos esimerkiksi rahastonhoitaja valitaan kilpailuun perustuvalla, läpinäkyvällä ja

²⁴ Lisätietoja tasavertaisista transaktioista on valtiontuen käsitteestä annetun tiedonannon 4.2.3.1 kohdan i alakohdassa.

²⁵ Suuntaviivat valtiontuesta riskirahoitussijoitusten edistämiseksi, EUVL C 19, 22.1.2014, s. 4 (riskirahoitussuuntaviivat).

²⁶ Lisätietoja markkinataloustoimijatestin soveltamisesta on valtiontuen käsitteestä annetun tiedonannon 4.2.3.2 ja 4.2.3.4 kohdassa.

syrjimättömällä valintamenettelyllä, johon ei liity ehtoja, rahastonhoitajalle maksettava korvaus voidaan katsoa markkinatason mukaiseksi. Tämä vaatimus koskee kaikkia rahoitusvälineitä, joihin sovelletaan valtioneuvoston päätöksiä.²⁷

Jos valintaa ei tehdä kilpailuun perustuvalla, läpinäkyvällä ja syrjimättömällä valintamenettelyllä, johon ei liity ehtoja, korvausten markkinaehtoisuus voidaan osoittaa muilla tavoilla. Näiden ohjeiden osassa 5 kuvatuilla käyttövalmiilla välineillä varmistetaan, että yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen mukaiset korvaukset ovat markkinaehtoisia. Muiden kuin yhteisiä säännöksiä koskevan asetuksen mukaisten tai käyttövalmiiden välineiden soveltamisalaan kuulumattomien korvausten markkinaehtoisuus olisi arvioitava tapauskohtaisesti.

- c) **Lopullisten tuensaajien taso:** Rahoitusvälineen yleisenä tavoitteena on tukea lopullisia tuensaajia. Näin ollen on välineelle luonteenomaista, että siitä voi koitua lopullisille tuensaajille etua, jota ne eivät saisi tavanomaisissa markkinaolosuhteissa.

Jos laina tai takaus kuitenkin täyttää viitekorkotiedonannossa²⁸ tai takauksia koskevan tiedonannon²⁹ 3 kohdassa vahvistetut edellytykset, se katsotaan markkinaehtoiseksi eikä se siten ole valtiontukea lopullisille tuensaajille. Myös muiden tukimuotojen markkinaehtoisuus voi olla mahdollista osoittaa. On kuitenkin huomattava, että koska koheesiopolitiikan rahoitusvälineillä reagoidaan markkinoiden toimimattomuuteen, niistä voi koitua etua lopullisille tuensaajille.

3.4. Kilpailun vääristyminen ja vaikutus jäsenvaltioiden väliseen kauppaan / vähämerkityksinen tuki

Valtiontueksi katsotaan vain tuki, joka vääristää kilpailua ja vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan.

Lisäksi sovellettavan vähämerkityksistä tukea koskevan asetuksen mukaisen tuen ei katsota täyttävän kaikkia SEUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa esitettyjä ehtoja. Tällaista tukea ei siis tarvitse ilmoittaa valtiontukena. Rahoituskaudella 2014–2020 sovelletaan pääasiassa komission asetusta (EU) N:o 1407/2013³⁰, jossa yrityskohtaiseksi vähämerkityksisen tuen enimmäismääräksi säädetään 200 000 euroa kolmen vuoden aikana. Tämän enimmäismäärän lisäksi on noudatettava myös kaikkia muita sovellettavassa vähämerkityksistä tukea koskevassa asetuksessa säädettyjä vaatimuksia.

Kuten edellä mainittiin, maaseuturahaston rahoittamaan **maatalouden alkutuotantoon** ei sovelleta valtioneuvoston päätöksiä, mutta maaseuturahaston rahoitusvälineillä tuetun liitteeseen I kuulumattomien tuotteiden tuotannon on kuitenkin noudatettava yleisiä valtioneuvoston päätöksiä. Tällöin maatalouden vähämerkityksisen tuen enimmäismäärää

²⁷ Lisätietoja on valtiontuen käsitteestä annetun tiedonannon 4.2.3.1 kohdan ii alakohdassa.

²⁸ Komission tiedonanto viite- ja diskonttokorkojen määrittämisessä sovellettavan menetelmän tarkistamisesta, EUVL C 14, 19.1.2008, s. 6.

²⁹ Komission tiedonanto EY:n perustamissopimuksen 87 ja 88 artiklan soveltamisesta valtiontukiin takauksina, EUVL C 155, 20.6.2008, s. 10, sellaisena kuin se on muutettuna asiakirjalla Oikaistaan komission tiedonanto EY:n perustamissopimuksen 87 ja 88 artiklan soveltamisesta valtiontukiin takauksina, EUVL C 244, 25.9.2008, s. 32.

³⁰ Komission asetusta (EU) N:o 1407/2013, EUVL L 352, 24.12.2013, s. 1 (vähämerkityksistä tukea koskeva asetusta).

(15 000 euroa yhdelle yritykselle kolmen vuoden aikana) ja muita komission asetuksessa (EU) N:o 717/2014³¹ annettuja sääntöjä on noudatettava.

Maksuja, jotka jäsenvaltiot suorittavat EMKR-asetuksen mukaisesti EMKR:n osarahoituksena **SEUT-sopimuksen liitteessä I lueteltujen kalastus- ja vesiviljelytuotteiden** osalta, ei pääsääntöisesti katsota valtiontueksi (vrt. EMKR-asetuksen 8 artiklan 2 kohta). Muihin kuin kalastukseen liittyviin hankkeisiin tai ohjelmiin (eli yhdenmetyyn meripolitiikkaan liittyviin asioihin) sovelletaan valtiontukisääntöjä.

Jos valtiontuki ei ylitä tiettyä enimmäismäärää tietyssä aikana, sen ei pääsääntöisesti katsota täyttävän kaikkia SEUT-sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa esitettyjä ehtoja. Tällaisesta tuesta käytetään nimitystä vähämerkityksinen tuki. Kalastus- ja vesiviljelyalan yrityksille myönnettyyn tukeen sovelletaan komission asetusta (EU) N:o 717/2014 (joka korvaa komission asetuksen (EY) N:o 875/2007) kyseisen asetuksen 1 artiklassa mainituin poikkeuksin. Asetuksessa määritetään tuensaajakohtaiseksi enimmäismääräksi 30 000 euroa kolmen vuoden aikana (vähämerkityksisestä tuesta kalastus- ja vesiviljelyalalla annettu asetus). Kunkin jäsenvaltion on lisäksi noudatettava vähämerkityksisestä tuesta kalastus- ja vesiviljelyalalla annetun asetuksen liitteessä säädettyä kokonaismäärän ylärajaa (niin kutsuttu kansallinen yläraja) myöntäessään tukia kalastus- ja vesiviljelyalalla toimiville yrityksille. Komission asetuksessa vähämerkityksisestä tuesta kalastus- ja vesiviljelyalalla annettujen muiden sääntöjen lisäksi kaikille kalastus- ja vesiviljelyalalla toimiville yrityksille kolmen vuoden aikana myönnettävä vähämerkityksinen tuki saa olla enintään 2,5 prosenttia jäsenvaltion vuosittaisesta pyynti-, jalostus- ja vesiviljelytoiminnan liikevaihdosta.

Vähämerkityksisestä tuesta annettua asetusta voidaan soveltaa kaikkiin rahoitusvälineisiin osallistuviin toimijoihin. Kaikkien asetuksen mukaisten vaatimusten on kuitenkin täytyttävä.

Erityistä huomiota on kiinnitettävä seuraaviin seikkoihin:

ERI-rahastojen sääntöjen mukaan rahoitusvälineiden **täytäntöönpanosta vastaavien elinten** ei pitäisi saada täytäntöönpanoon valtiontukea, mukaan lukien vähämerkityksinen tuki, koska tämä ei vastaisi ERI-rahastojen tarkoitusta – varojen kanavoimintia lopullisille tuensaajille – rahoitusvälineiden näkökulmasta.³² Vaikka näin ollen rahoitusvälineiden täytäntöönpanosta vastaavat elimet voivatkin noudattaa valtiontukisääntöjä, on huomattava, että kyseisten elinten tukeminen ERI-rahastoista ei tavallisesti ole ERI-rahastojen sääntöjen mukaista.

Lopullisten tuensaajien osalta on kiinnitettävä erityistä huomiota siihen, kuuluuko lopullinen tuensaaja johonkin yritysten ryhmään. Vähämerkityksisen tuen enimmäismäärä koskee yhtä ainoaa yritystä. Näin ollen tukea tulisi myöntää kolmen vuoden aikana enintään 200 000 euroa kaikille ryhmään kuuluville yrityksille yhteensä, koska ne yhdessä katsotaan yhdeksi ainoaksi yritykseksi.

Jäsenvaltioiden on lisäksi kiinnitettävä erityistä huomiota siihen, että omasta pääomasta, oman pääoman luonteisesta rahoituksesta ja pääomanlisäyksistä koostuvaan tukeen ei

³¹ Komission asetus (EU) N:o 717/2014, annettu 27 päivänä kesäkuuta 2014, EUVL L 190, 28.6.2014, s. 45–54.

³² Tämä ei rajoita sitä, että täytäntöönpanosta vastaava elin voi saada ERI-rahastoista tukea muihin tarkoituksiin, esimerkiksi työntekijöiden kouluttamiseen.

voida soveltaa vähämerkityksisestä tuesta annettua asetusta, paitsi jos pääoma tai julkisyhteisön panoksen kokonaismäärä on pienempi kuin vähämerkityksisen tuen enimmäismäärä taikka jos vähämerkityksisestä tuesta annetun asetuksen niin kutsutut safe harbour -ehdot täyttyvät.

4. POIKKEUKSET ILMOITUSVELVOLLISUUDESTA

SEUT-sopimuksen 108 artiklan 3 kohdan mukaan asianomaisen jäsenvaltion on tehtävä valtiontuki-ilmoitus, jos valtiontuen olemassaolo todetaan. Vuonna 2014 annetun yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen³³ soveltamisalan laajentamisella kuitenkin lisättiin huomattavasti mahdollisuuksia välttää valtiontukea koskeva ilmoitusmenettely.

Koheesiopolitiikan rahoitusvälineiden kannalta erityisen merkityksellisiä ovat seuraavat vuoden 2014 yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen säännökset:

- yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen 16 artikla (alueellinen kaupunkikehitystuki)
- yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen 21 artikla (riskirahoitustuki)
- yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen 22 artikla (käynnistystuki)
- yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen 39 artikla (investointituki rakennuksia koskeviin energiatehokkuushankkeisiin)
- yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen 52 artikla (tuki laajakaistainfrastruktuureille).

Edellä mainittujen yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen viiden säännöksen lisäksi rahoitusvälineiden eri tasoilla toimivat tuensaajat saattavat saada tukea myös muiden yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen säännösten perusteella. Erityisesti yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen 14 artiklassa säädetty alueellinen investointituki saattaa koskea tukialueilla toimivia rahoitusvälineitä.

Komission yksiköt ovat laatineet kysymys–vastaus-muotoisen käytännön oppaan, jossa annetaan lisäohjeita yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen tulkinnasta³⁴.

Lisäksi on alakohtaisia ryhmäpoikkeusasetuksia, kuten tiettyjen maa- ja metsätalousalan ja maaseutualueiden tukimuotojen toteamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisesti 25. kesäkuuta 2014 annettu komission asetus (EU) N:o 702/2014 (niin sanottu maatalouden ryhmäpoikkeusasetus).

Vastaavasti kalastus- ja vesiviljelyalalla on uusi alakohtainen ryhmäpoikkeusasetus (komission asetus (EU) N:o 1388/2014), joka annettiin 16. joulukuuta 2014 ja tuli voimaan 1. tammikuuta 2015.

5. KÄYTTÖVALMIIT RAHOITUSVÄLINEET

Komissio on laatinut vakioehdot tietyn tyyppisille rahoitusvälineille. Vakioehdoilla varmistetaan valtiontukisääntöjen noudattaminen ja siten edistetään unionin rahoitustuen jakamista lopullisille tuensaajille. Käyttövalmiiden välineiden käyttäminen on jäsenvaltioille vapaaehtoista.

³³ Komission asetus (EU) N:o 651/2014, EUVL L 187, 26.6.2014, s. 1.

³⁴ http://ec.europa.eu/competition/state_aid/legislation/block.html.

Komissio on tähän mennessä hyväksynyt viisi erilaista käyttövalmista välinettä³⁵:

- **Riskinjakolaina** pk-yritysten tukemiseen

Riskinjakolaina on valtiontuesta irrallinen käyttövalmis väline. Se on markkinaehtoinen korvaus rahoituksen välittäjälle, joka siirtää taloudellisen hyödyn kokonaisuudessaan lopullisille tuensaajille. Lopullisille tuensaajille myönnettävä rahoitus kuuluu sovellettavan vähämerkityksistä tukea koskevan asetuksen piiriin.

- **Rajattu portfoliovakuus**

Rajattu portfoliovakuus kattaa pk-yrityksille myönnettyjen uusien ja sovitusti hoidettujen lainojen riskiä. Rajattu portfoliovakuus on valtiontuesta irrallinen väline. Se on markkinaehtoinen takuurahastoa hallinnoivien rahoituksen välittäjien ja uusista lainoista koostuvia salkkuja perustavien rahoituslaitosten tasolla. Lopullisille tuensaajille myönnettävä tuki kuuluu sovellettavan vähämerkityksistä tukea koskevan asetuksen piiriin.

- **Kunnostuslaina energiatehokkuuden parantamiseen ja uusiutuvien energialähteiden käytön lisäämiseen asuinrakennuksissa**

Kunnostuslaina on valtiontuesta irrallinen käyttövalmis väline. Se on markkinaehtoinen korvaus rahoituksen välittäjälle, joka siirtää taloudellisen hyödyn kokonaisuudessaan lopullisille tuensaajille. Lopullisille tuensaajille myönnettävä rahoitus kuuluu sovellettavan vähämerkityksistä tukea koskevan asetuksen piiriin.

- **Kaupunkikehitysrahasto**

Kaupunkikehitysrahasto on lainarahasto tukialueilla toteutettaville kaupunkialueiden kehittämishankkeille. Rahasto on yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen 16 artiklan nojalla vapautettu valtiontukien ilmoitusvelvoitteista.

- **Pääoman yhteissijoitusväline**

Yhteissijoitusväline toimii pk-yritysten pääomarahastona. Väline on yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen 21 artiklan nojalla vapautettu valtiontukien ilmoitusvelvoitteista.

Lisätietoja käyttövalmiista välineistä on osoitteessa

<https://www.fi-compass.eu/publication/event-material/presentation-financial-instruments-under-esif-standard-terms-and> .

6. TAPAUKSET, JOISSA VALTIONTUKI-ILMOITUS ON TEHTÄVÄ

Jos rahoitusvälineen kautta myönnetään valtiontukea, joka ei täytä ilmoitusvelvoitteista vapauttavia ehtoja, asianomaisen jäsenvaltion on tehtävä valtiontuki-ilmoitus. Tukea ei voida myöntää, ennen kuin komissio on päättänyt hyväksyä valtiontuen.

³⁵

Komission täytäntöönpanoasetus (EU) N:o 964/2014, EUVL L 271, 12.9.2014, s. 16.

Kansalliset viranomaiset voivat saada valtiontuki-ilmoituksia koskevia neuvoja ottamalla yhteyttä valtiontukiasioista vastaavaan pääasialliseen kansalliseen yhteyspisteeseensä. Tämän lisäksi komission kilpailun pääosasto antaa jäsenvaltioille ohjeita valtiontuki-ilmoitusten laatimiseen. Lisätietoja on myös kilpailun pääosaston verkkosivuilla³⁶.

³⁶

http://ec.europa.eu/competition/index_en.html